

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse, bilaga 1

Diarienummer: KS/2022:00358

Dokumentet är beslutat av:

Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 21 juni 2022

Dokumentet gäller för: Alla nämnder

Dokumentet gäller till den: 21 juni 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Teknik- och fastighetsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Teknik- och fastighetsnämnden

Relaterade dokument: VA-plan samt bilagor 2 och 3 (Botkyrka kommun 2022), underlag till VA-utbyggnadsplan (Tyréns 2021), Näslandet, södra Grödinge, behov av utbyggnad (Tyréns 2018) och vattenprogrammet "Botkyrkas blå värden" (Botkyrka kommun 2017).

Inledning

Bilaga 1 är en del av Botkyrka kommuns VA-plan. Bilaga 1 beskriver planerade och prioriterade investeringsbehov i VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse. Det finns idag cirka 1000 fastigheter med enskild VA-försörjning i kommunen.

Syftet med den planerade VA-utbyggnaden är att uppfylla kommunens skyldigheter och prioritera områdena i utbyggnadsplanen enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, förkortad LAV. I 6 § LAV anger att kommunen, om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljö behöver ordnas med vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska:

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.¹

Vidare är det Länsstyrelsen som utövar tillsynen och får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten enligt 51§ LAV.

De årtal som anges i anslutning till respektive utbyggnadsområde i tabell 2 anger i de flesta fall tidigast anslutning till kommunalt VA. Förutom Sandviken då kommunen är förelagd att bygga ut VA-nätet senast år 2028 enligt domen.

Beroende på utbyggnadsområdets komplexitet inom det som kallas omvandlingsområde kan det ta flera år från beslut om detaljplan till möjlig anslutning till det utbyggda VA-ledningsnätet. Då ett projekts möjlighet till genomförande kan bero av flera andra projekts genomförande bland annat framtagande av detaljplan.

Utbyggnadsområdets komplexitet kan även innebära att det i vissa fall inte kommer att vara möjligt att ta fram ny detaljplan och att kommunen då kommer att behöva skriva avtal med förvaltare till gemensamhetsanläggningar.

Botkyrka, maj 2022

¹ 6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Innehåll

Inledning	3
Innehåll.....	4
Bedömningar	5
<i>Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning</i>	6
Planering	8
Byrsta, Tegelvreten, Getryggen.....	8
Sandviken.....	9
Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden	10

Bedömningar

Kommunen ska enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV) bedöma om det behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för befintlig och blivande bebyggelse.

Bedömningen av ”ett större sammanhang” kan inte enbart baseras på antal fastigheter vad gäller de hälsomässiga skälen utan en bedömning görs utifrån det behov som finns bland fastigheterna.

I följande avsnitt redovisas områden med befintlig bebyggelse utanför nuvarande verksamhetsområde där behovet av vattenförsörjning och avlopp enligt 6§ LAV har bedömts.

Behovet har utretts vid olika tillfällen under de senaste åren. De flesta av dessa områden har bedömts i någon av dessa utredningar:

1. Förstudie VA-utbyggnad Grödinge, Norconsult 2014.
2. *Näslandet, södra Grödinge – behov av VA-utbyggnad*, Tyréns 2018.
3. *Underlag till VA-utbyggnadsplan*, Tyréns 2021.

I tabell 2 anges för vilka områden utredningen har visat ett behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV.

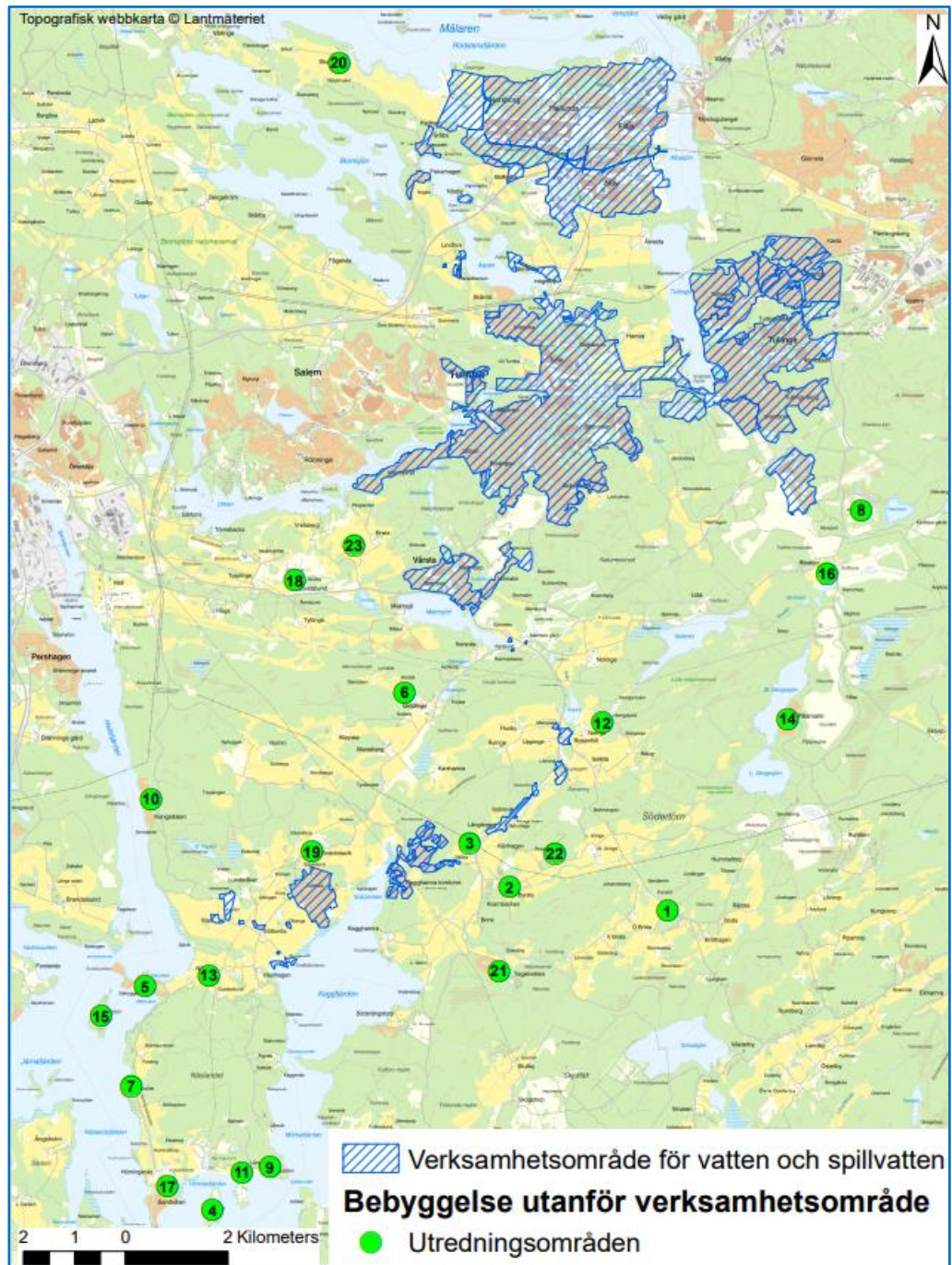
Under de senaste åren har VA-enheten och miljöenheten även tagit fram en prioriteringsordning för övriga områden. En närmare utredning kommer att göras på dessa områden för att bedöma om det föreligger ett behov enligt 6§ LAV (jmf. 17 § LAV), tabell 3.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena i tabell 3 bedömts enligt 6§ LAV.

Tabell 1. Områden med befintlig bebyggelse och respektive bedömning

Område	Kartnr	Utredning referens	Behov enligt 6§ LAV	Utredningsområde
Bröta	1	2	-	-
Byrsta kvarn	2	2	Ja	-
Dalsta	3	2	-	-
Frinsö	4	-	-	-
Gettryggen	5	1	Ja	-
Grönslätt/ Björndammen	7	1	-	Ja
Hacksjö- området	8	-	-	-
Hagudden	9	2	-	Ja
Kungsdalen	10	2	-	-
Långudden	11	2	-	Ja
Norrga	12	2	-	-
Näs by	13	1	-	-
Pålamalm stugområde	14	2	-	-
Radön	15	-	-	-
Rikstens sä- teri Golfba- nan	16	2	-	-
Sandviken	17	1	Ja*	-
Skälby	18	2	-	-
Sturehov	20	2	-	-
Tegelvreten	21	2	Ja	-
Uringe	22	2	-	-
Vretaberg- Ensta	23	2	-	-

* enligt dom 2021-03-17 i Mark- och miljööverdomstolen

Karta 1. Områden med befintlig bebyggelse

Planering

Planeringsunderlag för områden med behov enligt 6§ LAV samt utredningsområden redovisas i Tabell 2 respektive Tabell 3 nedan.

Tabell 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV

Behov enligt 6§ LAV	Bostäder Antal	Tidigast anslutning till kommunalt VA	Kommentarer
Byrsta kvarn	35	2032	Detaljplanen finns för del av Kärrhagen 1:1
Tegelvreten ink Brink	61	2034	Detaljplanen finns.
Sandviken	118	2028	Enligt domen 2021-03-17.
Getryggen	Ca 120	2030	Detaljplan finns.

Tabell 3. Utredningsområden

Område	Bostäder Antal
Grönslett/Björndammen	Ca 60
Hagudden	Ca 13
Långudden	Ca 8

Byrsta, Tegelvreten, Getryggen

Dessa områden bedömdes i *Underlag till VA-utbyggnadsplan* (Tyréns 2021) ha ett visst behov av vattenförsörjning och avlopp i ett större sammanhang, dock inte i samma utsträckning som Kagghamra. Planerad bebyggelse i Byrsta medför att behovet ökar något.

Efter VA-utbyggnad i Kagghamra bedöms dock den tillgängliga kapaciteten vara begränsad. Anslutning av Byrsta med tillkommande bebyggelse samt Tegelvreten skulle medföra att kapaciteten via Kagghamra är fullt utnyttjad. Om ytterligare bebyggelse skulle anslutas i framtiden, kräver detta sannolikt stora investeringar i utökad kapacitet alternativt att lösningar med vattensbesparande teknik tillämpas.

Inför VA-utbyggnad i Byrsta och Tegelvreten behöver kapacitetstaket för vatten och spillvatten fastställas. Vidare bör en dagvattenutredning genomföras för berörda områden.

Utredningen från 2018 visar att Gettryggen inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018). Då området består mest av fritidshus. VA-huvudmannen gjorde en ny samlad bedömning i samråd med Länsstyrelsen 2022. I bedömningen togs hänsyn till den betydande påverkan från de enskilda avlopp som finns i området, enligt VISS, samt dricksvattenkvalitet från brunnarna som försörjer minst 28 personer genomsnitt per år och mer än 50 personer under sommartiden.

Områden med ökad risk för ras och skred finns i Vårsta-Grödinge där Gettryggen ligger, men dessa sammanfaller i mindre utsträckning med omfattande befintlig bebyggelse. Hänsyn till det ska tas i samband med utredning av dagvattenhantering.

Den planerade VA-utbyggnaden bidrar att rena vatten i recipienterna Hallsfjärden, Näslandsfjärden och vattenförekomsten Kaggfjärden. Mer information om recipienterna och vattenförekomsten finns i Botkyrkas blå värden.

Sandviken

Efter föreläggande från Länsstyrelsen samt prövning i mark- och miljödomstolen och i mark- och miljööverdomstolen är Botkyrka kommun ålagd att senast år 2022 bestämma verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Sandviken och senast år 2028 bygga ut den allmänna anläggningen. I utredningen enligt 2014 förutsätts att så kallat lokalt omhändertagande av dagvatten ska tillämpas även fortsättningsvis. En dagvattenutredning för berört område behöver därför utföras.

Mark- och miljööverdomstolen bedömning är att en allmän va-anläggning kan förhindra eller åtminstone väsentligt motverka att Näslandsfjärden och Himmerfjärden inte når upp till miljökvalitetsnormen god ekologisk status. Att det krävs en central lösning med gemensamma brunnar för att kunna tillgodose områdets behov av dricksvatten tyder på att vattenförsörjningen behöver lösas samlat.

Denna VA-utbyggnad kommer att bidra renare vatten i recipienterna Näslandsfjärden och Himmerfjärden. Mer information om recipienterna finns i Botkyrkas blå värden.

Karta 2. VA-utbyggnadsplan för områden med behov enligt 6§ LAV, markerade med turkos.

Grönslätt/Björndammen, Långudden och Hagudden

Områden Grönslätt/Björndammen utreddes under 2014 om behov föreligger för att bygga ut VA-nätet till dessa områden. Bedömningen redovisas i utredningen *Förstudie VA-utbyggnad Grödinge* (Norconsult 2014).

Bedömningen från utredningen 2014 granskades vidare under 2018. Utredningen 2018 visar att områdena inte har behov av allmän VA-försörjning enligt 6§ LAV (Tyréns 2018).

Områden klassas som utredningsområden då områdenas karaktär, statusklassningar i Himmerfjärden och icke inventerade enskilda avlopp gör att det kan finnas risker för påverkan av fosfor och kväve i mark eller vatten på långsikt. Därmed finns det behov att utreda områdena vidare.

En tidsplanering för en VA-utbyggnad kommer att tas fram om områdena bedöms enligt 6§ LAV.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA | **Besök** Munkhättevägen 45
Tel 08-530 610 00 | www.botkyrka.se | **Org.nr** 212000-2882 | **Bankgiro** 624-1061